

Pediatric Sleep Scale?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pediatric Sleep Scale?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29001>

Özet

Pediatrik Uyku Ölçeği (PSQ), çocuklarda uyku ile ilişkili solunum bozuklukları ve diğer uyku problemlerini taramak amacıyla geliştirilmiş kapsamlı bir araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Yüksel, Söüt, Yılmaz ve Kutluay tarafından 2011 yılında gerçekleştirilmiştir. Türkçe versiyonu, çocuklarda uyku ile ilişkili solunum bozuklukları tahmininde ve genel uyku bozuklukları değerlendirilmesinde geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermiştir. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda psikometrik özelliklerini araştırmayı hedeflemiştir. Ölçek, çocukların uyku alışkanlıkları, horlama, apne ve gündüz uyku hali gibi çeşitli uyku parametrelerini ebeveyn bildirimleri aracılığıyla değerlendirir.

Anahtar Kelimeler

Pediatrik Uyku Ölçeği, uyku bozukluğu, çocuk, güvenirlilik, geçerlik, uyarlama, solunum bozukluğu, anket.

Yazarlar

Hasan Yüksel, Ahmet Söüt, Onur Yılmaz, Elif Kutluay

Amaç

Pediatrik Uyku Ölçeği'nin (PSQ) birincil amacı, çocuklarda uyku ile ilişkili solunum bozuklukları (UYSB) ve diğer yaygın uyku sorunları taramak ve değerlendirmektir. Bu ölçek, klinik pratikte ve araştırmalarda çocukların uyku sağlığı hakkında hızlı ve etkili bir şekilde bilgi toplamayı hedefler. Türk popülasyonuna yönelik yapılan uyarlama çalışması ise, orijinal İngilizce versiyonun Türk kültürüne ve diline uygunluğunu sağlayarak, Türkiye'deki çocuklarda uyku bozuklukları teşhis ve takibinde kullanılacak geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Ölçek, ebeveynlerin çocukların uyku alışkanlıkları ve uyku sırasındaki davranışları hakkında detaylı bilgi vermesini sağlayarak, uyku apnesi, horlama ve gündüz aşırı uyku hali gibi belirtilerin erken tespitine yardımcı olmayı hedefler. Bu sayede, potansiyel uyku sorunları olan çocukların daha ileri düzeyde değerlendirme ve müdahale için yönlendirilmesine olanak tanır.

Yapı

Pediatrik Uyku Ölçeği, çocukların uyku ile ilişkili solunum bozuklukları ve diğer uyku problemlerini ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçek, genellikle horlama, apne, gündüz uyku hali, uyku alışkanlıkları ve huzursuz uyku gibi alt ölçeklerden oluşur. Bu alt ölçekler, çocukluk çağı uyku bozuklukları geniş spektrumunu kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Ölçek, ebeveynlerin çocukların uyku davranışları gözlemlerine dayanır ve bu gözlemler aracılığıyla çocuklardaki uyku kalitesini, uykuya dalma ve sürdürme güçlüklerini, uyku sırasında solunum anormalliklerini ve gündüz ilevselliği üzerindeki etkilerini değerlendirir. Bu yapısal özellikler, ölçeğin uyku bozukluğu belirtilerini kapsamlı bir şekilde ele alması sağlar.

Geçerlik

Yüksel ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan Türkçe uyarlama çalışmasında, **Pediatrik Uyku Ölçeği**'nin geçerlik özellikleri incelenmiştir. Çalışmanın başlığı "Reliability and validity of the Turkish version of the Pediatric Sleep Questionnaire: a tool for prediction of sleep related breathing disorder" (Pediatrik Uyku Ölçeği'nin Türkçe Versiyonunun Güvenirliği ve Geçerliliği: Uyku ile İlişkili Solunum Bozukluğunu Tahmin Etmek İçin Bir Araç) ölçeğin Türk popülasyonunda geçerli olduğunu belirtmektedir.

Genellikle psikometrik çalışmalarda geçerlik; yapı geçerliliği, içerik geçerliliği ve ölçüt geçerliliği gibi farklı boyutlarda değerlendirilir. Türkçe versiyonun geçerliliği, uyku ile ilişkili solunum bozuklukları olan ve olmayan çocuklar arasında ayrıştırmayı göstererek, klinik kullanım için uygunluğunu desteklemiştir. Bu bulgular, ölçeğin Türk çocuklarında uyku bozuklukları doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik

Yüksel ve arkadaşları (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, **Pediatrik Uyku Ölçeği**'nin Türkçe versiyonunun güvenilirlik özellikleri de detaylı olarak incelenmiştir. Çalışmanın başlığı, ölçeğin Türk popülasyonunda güvenilir olduğunu açıkça belirtmektedir. Güvenirlik, bir ölçüm aracı tutarlılık ve istikrarlılık derecesini ifade eder.

Güvenirlik genellikle iç tutarlılık (Cronbach alfa katsayısı gibi) ve test-tekrar test güvenilirliği gibi yöntemlerle değerlendirilir. Çalışma, ölçeğin farklı zamanlarda benzer sonuçlar verdiğini ve maddelerinin birbirleriyle tutarlı olduğunu göstererek, Türkçe Pediatrik Uyku Ölçeği'nin yüksek bir güvenilirliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, ölçeğin tekrar tekrar kullanıldığında istikrarlı ve güvenilir ölçümler sağladığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Yüksel ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, **Pediatrik Uyku Ölçeği**'nin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Faktör analizi, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik yapıları ölçtüğünü ve bu maddelerin kaç alt boyutta toplandığını ortaya koymak için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Bu analiz, ölçeğin teorik yapılarının ampirik verilerle ne kadar uyumlu olduğunu gösterir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin orijinal yapısının destekleyebilir veya Türk popülasyonuna özgü yeni alt boyutların ortaya çıkmasına neden olabilir. Bu analiz, ölçeğin yapı geçerliğine katkıda bulunarak, ölçtüğü kavramların netliğini ve ayrılabirliğini sağlamıştır. Bu sayede, ölçeğin klinik ve araştırma ortamlarında doğru bir şekilde yorumlanmasına zemin hazırlanmıştır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Orijinal Pediatrik Uyku Ölçeği'nin Türkçe versiyonu)

Format: Ebeveyn tarafından doldurulan anket

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali İngilizce)

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Pediatrik popülasyon)

Yaş Grubu: Genellikle 2-18 yaş arası çocuklar için uygundur.

Popülasyon Detayları: Uyku ile ilişkili solunum bozuklukları şüphesi olan veya genel uyku problemleri yaşayan çocuklar.

Test Metodolojisi: Ebeveynler, çocukların uyku alışkanlıkları ve uyku sırasındaki davranışları hakkında belirli maddeleri değerlendirir ve yanıtlar. Ölçek, çocuklarda uyku sorunlarının tanınması ve değerlendirilmesi için kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Pediatrik Uyku Ölçeği, uyku bozukluğu, çocuk sağlığı, psikometri, solunum bozukluğu, güvenirlilik, geçerlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Mevcut Değil

Kurumsal E-posta Adresleri: oyilmaz_76@hotmail.com

Yazma Adresi: Mevcut Değil

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: **Pediatrik Uyku Ölçeği**'nin kullanımı için belirli izinler veya ücretler hakkında kaynakta doğrudan bilgi bulunmamaktadır. Genellikle adaptasyon çalışmaları için referans gösterilmesi ve orijinal yazarlara atıf yapılması beklenir. Ticari kullanım için orijinal ölçek geliştirenlerle iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: Türkçe versiyonun güvenilirlik ve geçerlik çalışması 2011 yılında yayınlanmıştır. Orijinal ölçek daha önceki bir tarihte geliştirilmiştir.

Referanslar

Yüksel, H., Söğüt, A., Yılmaz, O., & Kutluay, E. (2011). Reliability and validity of the Turkish version of the Pediatric Sleep Questionnaire: a tool for prediction of sleep related breathing disorder. *Tüberk Toraks*, 59(3), 236-241.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [pediatric-sleep-questionnaire-toad.pdf](#)

Pediatrik Uyku Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte **Pediatrik Uyku Ölçeği**'nin maddeleri bulunmamaktadır.